

BDP

T.B.M.M.
BARİŞ ve DEMOKRASİ PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Sayı 831
Tarih: 21.05.2010

10/831

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Zonguldak havzasındaki taş kömürü ocaklarındaki taşeronlaştırmanın boyutlarının ortaya çıkarılması, iş güvenliğini ve iş güvencesine olumsuz etkilerinin saptanması, bir daha iş kazalarının yaşanmaması ve ölümlü kazalarla karşılaşmamak için gerekli önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98'nci, İçtüzük'ün 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasını saygıyla dilerim. 21.05.2010

1. AKIN BİRDAL - DİYARBAKIR
2. SELAHATTİN DEMİRTAŞ - DİYARBAKIR
3. GÜLTAN KIŞANAK - DİYARBAKIR
4. AYLAK AKAT ATA- BATMAN
5. BENĞİ YILDIZ - BATMAN
6. EMİNE AYNA - MARDİN
7. FATMA KURTULAN - VAN
8. HASİP KAPLAN - ŞIRNAK
9. HAMİT GEYLANİ - HAKKARİ
10. İBRAHİM BİNİCİ - ŞANLIURFA
11. M. NURİ YAMAN - MUŞ
12. MEHMET NEZİR KARABAŞ - BİTLİS
13. MEHMET UFUK URAS - İSTANBUL
14. OSMAN ÖZÇELİK - SİİRT
15. ÖZDAL ÜÇER - VAN
16. PERVİN BULDAN - İĞDIR
17. SEBAHAT TUNCEL - İSTANBUL
18. SEVAHİR BAYINDIR - ŞIRNAK
19. SIRRI SAKIK - MUŞ
20. ŞERAFETTİN HALİS - TUNCELİ

GEREKÇE

Sanayinin en önemli girdilerinden olan taş kömürü ülkemizde sadece Zonguldak havzasında elde edilmektedir. Havzada yaklaşık 150 yıldan beri taş kömürü ocağı işletilmektedir. Havzada ki işletmeden sorumlu olan Türkiye Taş Kömürü Kurumu 1991 yılındaki "büyük madenci grevinden" sonra sendikanın etkisini azaltmaya yönelik politikalar geliştirmiştir. Bu politikalar arasında işçi sayısını azaltma, ocakları kapatma, ocakları taşeron firma eliyle işletme sayılabilir. Dünyanın en zor işçiliği kabul edilen maden işçiliğinde birikim, deneyim ve iş arkadaşına güvenme önde gelmektedir. Taşeron firmalar ise iş güvenliğini tehlikeye düşürecek ölçüde deneyimsiz, sendikasız, güvencesiz işçi çalıştırmayı yeğlemektedir. Bunun yanı sıra teknik açıdan gerekli sayıda mühendis çalıştırmaktan da kaçınılmaktadırlar.

2004 yılında Maden Kanunu değiştirilmiştir. Bu değişiklikle beraber taşeronlaştırma ve bunun sonucunda da iş kazaları ve kazalara bağlı ölümler artmıştır.

Maden Mühendisleri Odasının verilerine göre taşeronlaşmanın arttığı 2004 yılında 2 ilde meydana gelen maden kazalarında yaşamını yitirenlerin sayısı 22'dir. 2005'de 1 ilde olan kazada yaşamını yitirenlerin sayısı 18 olmuştur. 2006 ve 2007'de 3 ilde olan kazalar da yaşamını yitirenlerin sayısı 21 ve 7'dir. 2008'de 22 ilde 43 işçi yaşamını yitirmiştir. 2009'da ise 24 ildeki 62 kazada 92 işçi yaşamını yitirdi. 2010'nun ilk 4 ayında 15 ilde 25 ölümlü kaza oldu. Bu kazalarda 37 kişi yaşamını yitirmiştir. Bu rakamlara Karadon'da ki kaza dahil değildir.

Havzada örgütlü Genel Maden İşçileri Sendikasının verileri de bu istatistikleri doğrular niteliktedir. Buna göre, özel işletmelerde 2009 yılı içinde 100 bin tona isabet eden ölüm oranının 2.46 kat artmıştır. Zonguldak taş kömürü havzasında 2000-2009 yılları arasında meydana gelen 25 bin 655 iş kazasının, 63'ü ölümlü sonuçlanmıştır.

Bu istatistiklerle Türkiye, Avrupa'da birinci, Dünyada üçüncü sıradadır.

Bilim insanları yaptıkları açıklamalarla kömür madenciliğine yatırım yapılmadan 540 metre altında asgari ücretle işçi çalıştırılmayacağını ve en önemli eksikliklerin başında havalandırmaya önem verilmemesi olduğunu belirtmektedirler.

Bütün bunlar Sayın Başbakan'ın söylediği gibi kader değildir. Yürütülen neo liberal ekonomi politikalarının bir sonucudur.

Dünya standartlarına göre maden ocaklarında:

- iki havalandırma grubu olmalı,
- yeraltı çalışmalarında en az iki ayrı yoldan yerüstü bağlantısı olmalı,
- kurtarma teşkilatı olmalı,
- ocak içindeki makineler alev sızdırmaz özellikte olmalı,
- gazlar kontrol altına alınmalı.
- Bütün bunların yanı sıra etkin bir denetim olmalıdır.

Yurttaşlarımızın yaşamı, iř güvenliği ve iř güvencesi maddi değerlerle karşılaştırlamayacak kadar önemlidir. Son yaşanan kaza da göstermiştir ki, taşeronlaştırma iř güvenliğini tehlikeye atmakta ve ölümlü kaza sayısı artmaktadır.

Bu erevede, Zonguldak havzasında ki taş kömürü ocaklarındaki taşeronlaştırmanın boyutlarının ortaya çıkarılması, iř güvenliğini ve iř güvencesine olumsuz etkilerinin saptanması, bir daha böyle iř kazalarının yaşanmaması ve ölümlü kazalarla karşılaşmamak için gerekli önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis Araştırma Komisyonu kurulması yerinde olacaktır. 21.05.2010